

Анна МАЗУР

НАОДИНЦІ З УСІМА

Театральна зала Центру Гротовського... Погляди глядачів спрямовані на стрункого енергійного Веслава Гераса. Тридцять п'ятий Вроцлавський міжнародний фестиваль театру одного актора "Wrosta" відкрито.

Веслав Герас присвятив тридцять років свого життя організації щорічних фестивалів моновистав – жанру парадоксального й неоднозначного. Парадоксального, бо Театр одного актора просперує зовсім не там, де глядачеві бракує театральних вражень, а акторові – можливостей для самореалізації... Чим же так приваблює цей жанр глядача великих театральних міст?

Театр одного актора – втілення нашого одвічного підсвідомого тяжіння до гри й усвідомленої самотності людини в сьогодишньому жорстокому, байдужому світі. Актор моновистави створює власний світ і примушує глядачів повірити в його реальність. Це – театр професійної драматургії, з використанням різноманітних прийомів для її постановки, із врахуванням передових течій світової театральної думки. Спектаклі, що їх ретельно добирає Веслав Герас і віддає на суд вимогливого глядача, справді вражають розмаїттям. "Суд глядача" — не випадкова фраза; адже журі на фестивалі немає. І гран-прі фестивалю "Wrosta", — нагорода імені Лідії Замков і Лешка Гердегена (видатних польських акторів цього жанру), присуджується саме на підставі думки громадськості. Цю нагороду отримав німецький актор Міхаель Альтман, родом з

Лідія Данильчук у моновиставі "Білі метели, плетені ланцюги" за В. Стефаніком, режисер Ірина Волицька, "Театр у кошику" (Україна)

Бреслау (сьогодні – Вроцлав), за чудову роботу в монодрамі Самюеля Беккета "Остання стрічка Креппа".

Істинний талант у своїх творчих пошуках завжди випереджає час. Можливо, саме тому драматургію абсурду Беккета з його страхом перед старістю, безпомічністю й самотністю вибрав актор сьогодні. М. Альтман підкреслює фізіологічні прояви старости, примушує нас замислитися над проблемою вибору — адже не випадково Крепп з маніакальною упертістю повертається до того моменту в минулому, коли його життя осяяло егоїстично відкинуте ним кохання.

Образ, який створила ще одна номінантка (нагорода директорів Міжнародної організації фестивалів Театру

Міхаель Альтман у монодрамі "Остання стрічка Креппа" С. Беккета (Німеччина)

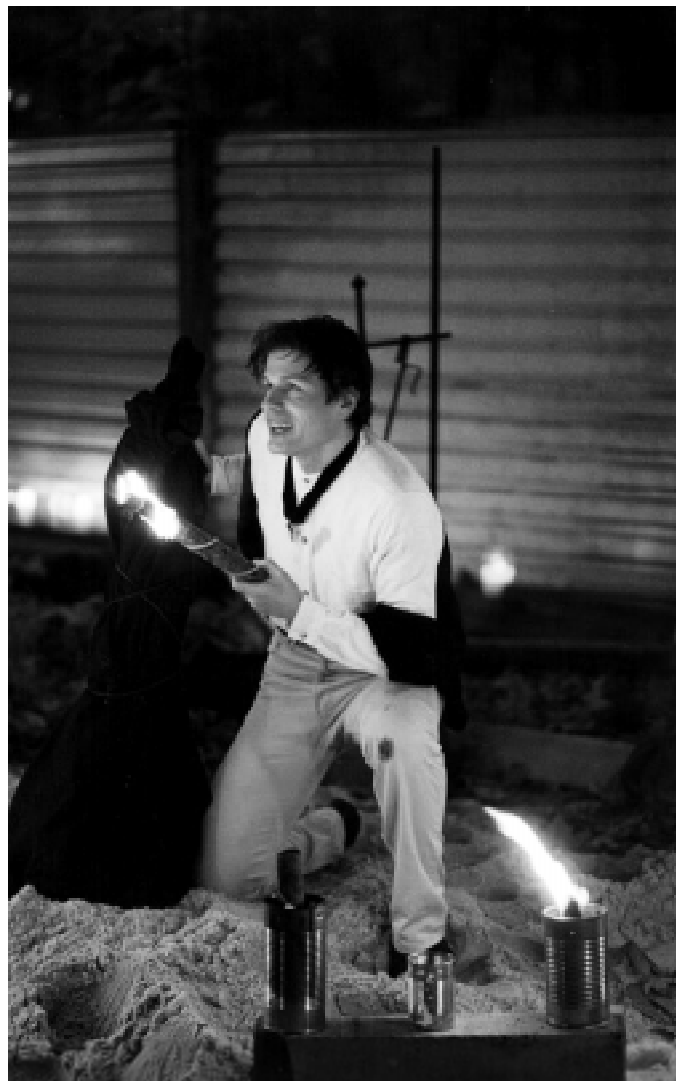
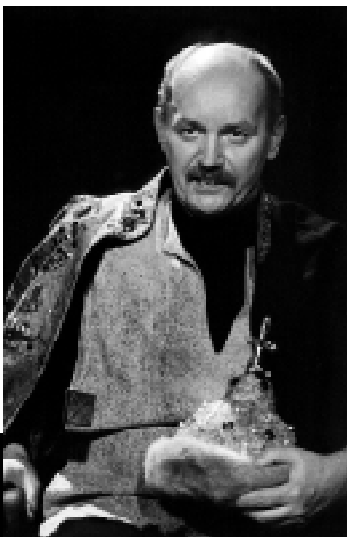
одного актора) — Лідія Данильчук із львівського "Театру в кошику" за мотивами листів і новел Василя Стефаніка — образ незвичайної сили внутрішнього переживання, скупий і цільний. Герої Стефаніка живуть у цілковитій внутрішній злагоді із природою, приймаючи закони життя й смерті як незаперечні. Актриса передає непідвладну сучасності, своєрідну гармонію цього суворого життя, так органічно, що трагедія кожної людської долі сприймається як горда покора людини, яка вміє знайти високу доцільність свого буття. Гіпнотично-заворожуюче погойдування на довгих льняних нитках предметів, немовбито ритуальних, потойбічний голос дзвіночків, погляд чи то в невидиме вікно, чи то в іншу долю... Щось язичницьке в ударах ніг і рук – акомпанемент, священнодійство, бунт...

І от нове втілення – світ справді російський, білинний, казковий... Чудова акторська робота

Олега Белова (Академічний драматичний театр м. Самари, Росія) за твором Василя Шукшина “До перших півнів” удостоєна Нагороди журналістів. Пронизливі рядки В. Висоцького звучать в унісон задумові спектаклю: “И ни церковь, ни кабак, — ничего не свято... Эх ребята, все не так! Все не так, ребята!”

“12 сцен з Гамлетом”... Так назвав свою “гру з вогнем” молодий польський актор П’йотр Кондрат. Вистава йшла “на пленері”, і справжній вогонь пожирав відкинутий героєм світ... Оригінальна робота Кондрата оцінена нагородою Центру культури і мистецтва.

*Володимир Шелестов
у моновиставі
“Борис Годунов”
О. Пушкіна, Мінський
національний театр
ім. Горького (Білорусія)*

*П’йотр Кондрат у виставі “12 сцен з Гамлетом”
(Польща)*

Традиційний “Гран-прі сім’ї Герасів” здобули цього року два актори: вже знайомий нам М. Альтман і Володимир Шелестов з Мінського національного театру ім. Горького. Він інтерпретував пушкінського “Бориса Годунова”. З природною легкістю перевтілювався актор в усіх головних дійових осіб однієї з найдраматичніших сторінок російської історії. Цар Борис, Гришка Отреп’єв, Юродивий, Курбський, Марина Мнішек... Влада як фатум, влада як мета, влада як ілюзія, в якій зачалась смерть...

Захоплення глядацької – особливо молодіжної – аудиторії викликав модний нині інтерактивний підхід популярного польського актора Януша Столярського до втілення на сцені сучасної п’єси “Гробар королів” Є. Лукоша. Глядачі старшого покоління були зворушені роботою словака Мартина Хорняка у виставі “Контрабас” П. Зюскінда. Музикант-одинак, який любить і ненавидить свій громіздкий інструмент, живе музикою і для музики, а його потаємному кохання не судилося здійснитись – кохана залишається “музою” старіючого контрабасиста.

Сенс життя... Запитайте про це будь-кого з учасників Вроцлавського фестивалю, і почуєте відповідь: “Театр”.

*Мартин Хорняк у моновиставі “Контрабас”
П. Зюскінда (Словаччина)*